

בשבילי הפרשה

ישיבת מיר ירושלים

גיליון שבועי לתלמיד, בוגרי וידידי ישיבת מיר

פרשת דברים, תשפ"ו

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD - 8:12	Minneapolis, MN - 8:37
Brooklyn, NY - 8:06	Miami, FL - 7:55
Chicago, IL - 8:02	Monsey, NY - 8:08
Houston, Texas - 8:04	Montreal, Quebec - 8:20
Johannesburg, S. Africa - 5:16	Passaic, NJ - 8:07
Lakewood/Deal, NJ - 8:05	Toronto, Ontario - 8:37
London, UK - 8:54	Yerushalayim - 7:09
Los Angeles, CA - 7:45	Zurich, Switzerland - 8:58

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

התרת נדרים

תקנ"א סעיף ח' נוהגים שלא לעשות בגדים. והטעם מבואר בירושלמי תענית פ"ד ה"ו, נשייא דנהגי דלא למישתי עמרא, שנהגו שלא לתפור צמר שתי וערב, משום פסקה אבן שתיה (ויש גורסים דלא למישתי חמרא, ופירשו שלא לשתות יין).

ובירושלמי הביא דכתיב על אבן שתיה כי השתות יהרסון. (וע' ברכת אהרן מר' אהרן לוין ברכות כ"ט באריכות שפי' כי פסק ההשפעה של אבן שתיה שמשם פרנסה לכל העולם. ולהוסיף לדבריו כי לשון שתי של שתי וערב פירושו התשתית ויסוד של הבגד. ונראה דחוט זה הוא השורש של כל הנאת עוה"ז, וכל מה שגדל מהבריאה. וכן אבן שתיה נקרא מלשון שתי שהוא השורש של השפעת הבריאה. ולא רק זו שהעולם נברא משם, אלא כמ' זוהר ח"ב קנ"ד ע"ב דגם אחר הבריאה ה' שולח שפע פרנסה לעולם דרך אבן שתיה. וע"ז כתיב כי השתות יהרסון בשעת חורבן הבית. ולזכור זה לא יעשו שתי וערב בכבוד. וע' גר"א שה"ש א' ז', איכה תרעה וכו' כי אחר החורבן בטל שפע הפרנסה של אבן שתיה. וע"ז גר"א שה"ש ה' ז' ואילך, שאמר שלמה הכוני פצעוני נשאו את רדידי מעלי, וכוונתו על כל הצרות של הגלות, וע"ז אמר שהתיקון של הכל הוא, אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני. (ונמצא אבן שתיה לא תשתית הבריאה מעיקרא אלא גם המשך הפרנסה).

ולדעת השו"ע שם סעיף ז' אסור ללבוש בגדים מכובסים בשבוע שחל בו ולא מר"ח. ומקור אסור ללבוש הוא באמת בב' בשם המרדכי, וע"ש בב' אמאי כתב המרדכי בסוף דבריו משום שמחה. ומחלק דירושלמי קמ"ל משום אבן שתיה מר"ח, וע"כ לא נהגו כן אלא מאחר דבלא"ה אסור מדינא משום שמחה בשבוע שחל בו. (וע"ש ד"מ א"כ איך למד המרדכי דה"ה כל תיקון בגד חדש, אם אין שתי וערב. וע' להורות נתן ח"ב ל"ה ליישב כי תיקון בגד חדש הוא כמו לתקן מהיסוד והוא כמו אבן שתיה).

הערות ותגובות בלשה"ק או באנגלית יתקבלו ברצון במייל
bishvillehalacha@themir.org

מון ראש הישיבה הגאון רבי אריה פינקל זצוק"ל ו' במנחם אב תשע"ו

עוד סיפר אחד מרבני העיר מודיעין עילית:
הגאון רבי אריה הגיע פעם לברית מילה שנערכה
בברכפלד. לאחר הברית נטפל אליו אדם מסכן
והתחיל לומר בקול רם שרה"י הוא המשיח
וכי עליו להתגלות במהרה ולהפסיק לחיות
בענווה. אותו אדם המשיך בדיבוריו התמוהים
ללא הפסקה.

בדר"כ אנשים שנתקלים במציאות לא נעימה
מסוג זה, משתדלים להתעלם ולהתרחק
מהמקום, אולם מרן רה"י, במקום להתעלם
מדיבורים מוזרים אלו, עמד במקומו והתחיל
לעודד ולחזק את אותו אדם ולומר לו שלא ידאג,
שהנה עוד מעט יגיע המשיח ותתגלה מלכותו
ית' בעולם, כך הרחיב עמו את הדבור בהארת
פנים, בלב רחום ובענווה מופלאה.

תנצב"ה.

מון רה"י הגאון הרב אריה פינקל זצלה"ה היה
נוהג לומר בשם זקנו מרן הסבא מסלבודקה
זצלה"ה, שכאשר נשאל כיצד מתמצת הוא
את עיקר פועליו בחייו, השיב: "השתדלתי לחנך
את תלמידי, שמוטל עליהם להיות קלוג און
גוט" (-חכם וטוב).

השקפה זו הייתה נר לרגליו של מרן רבי אריה
זצ"ל. כל ימיו התבונן כיצד הוא יכול להחכים
עוד ועוד בהטבה לזולת, עד כי העידו אחריו
שהיה יחיד הדור ב'טובת עין'.

סיפר אחד מתלמידיו הוותיקים, שכאשר בא
להזמין לשמחת החתונה של בתו האחרונה, היה
זה לאחר שרה"י עבר תאונה קלה ועינו נפגעה
במקצת. אמר לו מרן: "הרי ידוע לך שלאחרונה
אני לא כ"כ מזהה אנשים, אנשים אומרים לי
שלום ברחוב וכו' ואני לא יודע איך להגיב, כיון
שאני לא מזהה אותם. אני חושש ביותר שאולי
יש אנשים שנפגעים ממני מחמת כן. לכן, אנא
תרחם עלי ותסלח לי אם אני לא אניע לשמחה."
מובן שאותו תלמיד נעתר לבקשתו.

בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו

בשבת קודש אנחנו מזכירים פעמים רבות בתפילה את עניין הגלות והציפייה לגאולה, ובשבתות אלו
של בין המצרים אנו קוראים הפטרות של צער ופורענות. וצ"ב: הרי אין אבלות בשבת ואין מבקשים
בקשות בשבת וא"כ מדוע אעפ"כ אנו מזכירים בו"כ הרבה את עניין הגלות ומבקשים על הגאולה?

ביאר מרן ראש הישיבה הגאון הרב אריה פינקל זצלה"ה: עיקר הצער שלנו על חורבן הבית הוא על
הריחוק שלנו מהי"ת. כדאיתא בגמ' (ברכות ג.) אר"י פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה
אחת מחורבות ירושלים, אמר לי [אלהיו] בשעה שישאל נכנסים לבתי כנסיות וכו' הקב"ה מנענע
בראשו ואומר אוי לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם. מבואר שחסרים
אנחנו את קרבתנו לאבינו שבשמים ע"י השראת שכינתו בתחתונים.

ע"י קרבת ה' בזמן הבית הכירו כל העולם במעלת ישראל ובקרבתם להי"ת. וע"י דבקות ישראל
בקב"ה זכו לשפע ברכה ממנו, שהוא מקור הטוב וממילא נחסכו מאיתנו צרות, מחסור, מחלות
וייסורים. ומשחרב ביהמ"ק וגלינו משולחנו של מקום, זו הסיבה לצרות שלנו הן בשעבוד מלכויות
הן בבריאות, בפרנסה, בחינוך הילדים ובשאר מרעין בישין. ע"כ עיקר צערנו הוא על הריחוק מהי"ת
כבנים שגלו מעל שולחן אביהם.

ובשבת קודש זהו זמן של קירבת אלוקים וכו' מתחזקת יותר הכרתנו בהי"ת. ממילא זהו הזמן הראוי
והמתאים יותר להיזכר בחסרון שיש לנו מריחוקינו מהי"ת בגלות ולהצטער ע"כ. וזהו הזמן שבו אנו
יותר מתפללים ומבקשים שיחזירנו הקב"ה אליו בגאולה השלמה בב"א.

ע"פ שיחה שמסר מרן רה"י זצלה"ה בשבת בין המצרים תשע"א

דברי הימים

דברי הכותבי

עיני העדה

תכלית חשכת הגלות

"מוכיח אדם אחרי חן ימצא ממחליק לשון" (משלי כח, כג) - 'מוכיח' זה משה, 'אדם' אלו ישראל שנא' (יחזקאל לד, לא) ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, מהו 'אחרי' אמר הקב"ה בשביל להביאן אחרי [לילך בדרכיו], 'חן ימצא' זה משה דכתיב (שמות לג, יב) וגם מצאת חן בעיני, 'ממחליק לשון' זה בלעם שהחליק בנבואותיו וגבה לבם ונפלו בשיטים (דב"ר א, ב).

כל ספר "דברים" הוא דברי מוסר ותוכחה לישראל¹, ושיא התוכחה ועוקצה הנורא הוא הגלות והחורבן, וכל אורך הגלות עד ביאת משיח צדקנו במהרה הכל הוא חלק מן התוכחה, שעליה כתוב (משלי ג, יא) "מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקוץ בתוכחתו".

וכל תכליתה ומהותה של התוכחה הוא להראות לחוטא כי אין דרכו שהלך בה נכונה, וכי עליו לחזור לדרך הנכונה, ועל כן נקרא שמה 'תוכחה' שהיא ראייה והוכחה, להראות את הדרך האמיתית ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. ומשה רבינו בתוכחתו האיר את עיני ישראל, ובלעם הרשע החשיך עיניהם בחלקת לשונו, והפילם ברגש גאווה ויוהרא, ונפלו בשיטים.

וזהו ענין הגלות, שאע"פ שאנו נמצאים בחשכת הגלות, אבל תכלית החושך הזה הוא להאיר לנו את הדרך נלך בה.

עיני העדה

והוא ענין התוכחה המוטל על כל אחד ואחד מישראל, אבל בעיקר הדבר תלוי בראשי ומנהיגי ישראל, ופירוש המלה "תוכחה" פירש רש"י (בראשית כ, טז) "ולשון תוכחה בכל מקום ברור דברים", והיינו לברר ולהראות לחוטא את הדרך הישרה ולמחות בו שלא יחטא, ולכן נקראים ראשי בניי - "עיני העדה", שהם המראים לנו את הדרך, וזהו שנאמר (דברים א, יג) "הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם ואשימם בראשיכם", ופירש רש"י; "לימד שאשמותיהם של ישראל תלויות בראשי דייניהם - שהיה להם למחות ולכוון אותם לדרך הישרה".

אזרו ועינו של עולם

והנה מצינו בגמ' (ב"ב ד.) שאמר לו בבא בן בוטא להורדוס מה תקנתו על כך שהרג את חכמי ישראל:

הוא ככה אורו של עולם דכתיב "כי נר מצוה ותורה אור", ילך ויעסוק באורו של עולם דכתיב "ונהרו אליו כל הגוים".

איכא דאמרי הכי אמר ליה, הוא סימא עינו של עולם דכתיב "והיה אם מעיני העדה", ילך ויתעסק בעינו של עולם דכתיב "הנני מחלל את מקדשי גאון עוזכם מחמד עיניכם".

ויש לבאר, כי ב' בחינות יש בת"ח, בחינת אור ובחינת עינים, שהרי אור בלי עינים אינו מועיל, וכל עינים בלי אור כעינים באפילה הם, בחינת אור שהרי הת"ח מאיר בתורתו הנקראת "תורה אור", וגם בחינת "עינים", שעל ידו רואים מה שכתוב בתורה, ועל כן הוא נקרא "עיני העדה".

וכן התורה, היא גם מאירת עינים וגם היא עצמה האור הגדול הגנוז לצדיקים. וז"ל אוה"ח הק' (ויקרא כו, טז):

ודע כי התורה תסגל ג' מעלות טובות בנפש אדם, הא' מבאמצעות עסקה להיותה אש מצרפת הנפש ומטהרת אותה לבל תצטרך לרדת שאול לצרפה, ולזה אין אור של גיהנם שולט בהם וכו', והמעלה הב' שמאירה העינים, כי יש לך לדעת כי צריך אור גדול לעיני כל ישראל כדי שיוכלו ליהנות מזיו השכינה למעלה, והאדון באהבתו אותנו נתן לנו התורה שנקראת אור דכתיב ותורה אור, כדי שבאמצעותה יגדל כוח אור עינינו, כי כפי גודל אור שבעינים כפי המושג בהביט אל האלקים, ולכל שלא האירו בתורה יקרא להם נביא ה' "והעורים הביטו לראות", והמעלה הג' כי דברי תורה משמחי לב דכתיב "פקודי ה' ישרים משמחי לב", וכתוב "ולישירי לב שמחה".

וכן ביהמ"ק, היה הוא אור ועינים, שהרי צריך גם אור וגם עינים כדי לראות האור. קרוי הוא "אור", שממנו תצא תורה - "כי מציון תצא תורה", וגם בחינת "עינים" שנאמר "מחמד עיניכם", ששם היו סנהדרין בלשכת הגזית, והכהנים הלויים אשר הם - "יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל"².

בית המקדש - מקור האור והעיניים

וזהו תכלית בית המקדש, שתהיה השראת השכינה בישראל, מאחר שקיבלו את התורה ואמר הקב"ה "לפרוש ממנה איני יכול" (מדרש רבה פ' תרומה), ומשם מקור האור והעיניים לכל ישראל גאון עוזם מחמד עינים, וכמו שכתב בספר החינוך במצוות חגיגת הרגלים (מ' פ"ח) וז"ל; "ואור פני מלך נוגה עליהם שם"³. - אור כזה היה בוקע מבית הבחירה וזורח ומבהיק על כל ישראל העולים ג' פעמים בשנה.

1 וכן כתב באוה"ח הק' "שכל הספר תוכחות ומוסר".

2 וע"ע במהרש"א שם.

3 וע"ע בתוס' ב"ב (כא. בד"ה כ); לפי שהיה רואה קדושה גדולה וכהנים עוסקים בעבודה היה מכין לבו יותר ליר"ש וללמוד תורה כדרש'י בספרי למען תלמד ליראה וגו' גדול מע"ש שמביא ליד תלמוד, לפי שהיה עומד בירושלים עד שיאכל מע"ש שלו, והיה רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה היה גם הוא מכין ליר"ש ועוסק בתורה.

ועם חורבן ביהמ"ק חשכו עינינו וכבה אור העולם, והרי אנו מגששים כעיוור באפלה.

מעלת העיניים רק יחד עם האור

והנה כתיב (דברים כח, כט) "והיית ממשש בצהריים כאשר ימשש עור באפלה", ובגמ' (מגילה כד:) תניא;

אמר ר' יוסי, כל ימי הייתי מצטער על מקרא זה, והיית ממשש בצהריים כאשר ימשש העור באפלה, וכי מה איכפת ליה לעור בין אפלה לאורה, עד שבא מעשה לידי, פעם אחת הייתי מהלך באישון לילה ואפלה, וראיתי סומא שהיה מהלך בדרך ואבוקה בידו, אמרתי לו בני אבוקה זו למה לך? אמר לי כל זמן שאבוקה בידי בני אדם רואים אותי ומצילין אותי מן הפחתין ומן הקוצין ומן הברקנין.

ומבואר, כי אפילו לעיוור האבוקה מביאה תועלת, שעל ידה אחרים הם לו לעיניים, והיינו שעדיין אינו עיוור גמור כל זמן שיש אורה סביבו.

וכן מנהיגי העם ורבותיו הם לעיניים לכל העדה, כל זמן שאור התורה מאיר בתוך העם, אבל כשבטל אור התורה הרי זה כיבוי המאורות, ואז הופכים כולם לעורים ממש ואין תועלת בבית המקדש, כי בית המקדש חשוך רח"ל ואינו מועיל, ולכן כדי שיפיץ אורה מוכרחים להדליק אש של הדיוט.

על מה אבדה הארץ

ולכן, "על מה אבדה הארץ על עזבם את תורת"י" (ירמיה ט, יב), "ויתר הקב"ה על עון ע"ז ג"ע ויש"ד ולא ויתר על עון ביטול תורה" (פתיחתא דאיכ"ר ב).

וזהו הטעם שביטול תורה חמור מכל עבירות, על דרך שאמרו (סוטה כא.) עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה, וא"כ כל עבירות אינן מכבות אור התורה, אבל עון אחד יש והוא מכבה אור התורה, והוא עון ביטול תורה, וכיון שכבה האור אבדה הארץ.

המבזה ת"ח איך יהיו לו לעינים

והנה איתא בגמ' (שבת קיט:);

אמר ר' שמעון בר אבא א"ר חנינא, לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זא"ז שנאמר "היו שריה כאילים לא מצאו מרעה", מה איל זה, ראשו של זה בצד זנבו של זה, אף ישראל שבאותו הדור כבשו פניהם בקרקע ולא הוכיחו זא"ז.

א"ר יהודה לא חרבה ירושלים אלא בשביל שבזו בה ת"ח שנאמר "ויהיו מלעיבים במלאכי האלוקים ובזוים דבריו ומתעתעים בנביאיו עד עלות חמת אף ה' בעמו עד לאין מרפא", מאי עד לאין מרפא, א"ר יהודה אמר רב כל המבזה ת"ח אין רפואה למכתו.

א"ר המנונא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של

בית רבן שנאמר "שפוך על עולל בחוץ".

וכתב על כך המהרש"א ז"ל:

והנה רוב עונות וכמעט כולם הם בדור הזה בעוה"ר, איסורי שבת מעט מזער שנוהרים בהם ורבים שאינם יודעים באיסורם וכו', ולבטל ק"ש של שחרית בזמנו, ביטול תינוקות של ב"ר הוא מצוי בכל קהלה, גם הבחורים מבטלין רוב הימים בבין הזמנים והולכים ברחובות בביטולים וטיולים וכו'. ביזוי ת"ח ושלא לקבל תוכחתם, מצוי הוא בכל יום וכו' ומי שבדיו למחות ימחה ויוכיח זה את זה על כל זאת.

וכתב המשך חכמה (דברים ג, יא):

כי יש שני מיני תוכחה, האחד הוא המוכיח למי שהוא דומה ושוה לו, והשני הוא גדול המוכיח את הקטן, הגדול משפיע בדברי תוכחה, שכן דבריו נשמעים, אבל ממי שהוא שוה לו אינו נוטה לשמוע דבריו, אלא שהחברים משפיעים זה על זה בהנהגה טובה בכך שמראה דוגמא לסביביו. ועל זה אמרו בגמ' (שבת קיט:) "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה", והיינו תוכחה של איש לרעהו הדומה לו כמו שאמרו "זה את זה" - אחד את השני, ולא 'זה לזה'. ולמה לא הושפעו אחד מהשני בראות כל אחד מעשה טוב מצד חברו, ע"ז נאמר "היו שריה כאילים" - ראשו של זה בצד זנבו של זה, כל אחד רואה רק חסרונותיו של השני ולא את מעלותיו ועל כן הוא מקבל רק השפעה לרעה, ולא למדו שלימות זה מזה.

ועל האופן השני של תוכחה אמרו - "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שבזו בה תלמידי חכמים", ואם משום השפעת הגדולים הרי ביזו בה ת"ח ואיך יהיו דבריהם נשמעים. ועל זה אמרו כי אין רפואה למכתו, כי כל התקוה לאדם היא שישמע דברים טובים שיורוהו הדרך הישר, כי הת"ח הם "עיני העדה" לראות הדרך ילכו בה, אבל המבזה ת"ח איך יהיה לו לעינים, וגרוע הוא מהורדוס שהרג את הת"ח כי עליו אמר בבא בן בוטא "הוא כיבה אורו של עולם ילך ויעסוק באורו של עולם", אבל המבזה ת"ח וירד ערכו בעיניו עד כדי בזיון אין תרופה למכתו, ה"י.

ומזה ניקח מוסר לא להפוך את יום ת"ב יום האבל והדאגה על החורבן, ליום שממנו מתחיל זמן של ביטול תורה ר"ל, שהיא הסיבה העיקרית לחורבן ביהמ"ק, אלא נתחזק שלא להרפות מתורה ותפילה, וכל אחד שמתחזק בתורה ותפילה הרי הוא דוגמא לחביריו, והרי זה התוכחה המעולה ביותר, ואם עונותינו גרמו לחורבן ובכיבוי האור הגדול והקדוש, הבה נעסוק באורו של עולם, ואין אור אלא תורה, ובהפצת האורה של תורה יבנה בית המקדש במהרה בימינו כמו שאנו אומרים שלש פעמים ביום "יהי רצון מלפניך וכו' שיבנה ביהמ"ק ב"ב ותן חלקנו בתורתך", ויקוים בנו האמור "אור חדש על ציון תאיר ונוכה כולנו מהרה לאורו, אכ"ר.

מתוך הספר 'הר יראה'

When the Clouds Departed

Harav Hagaon Shmuel Wolman shlita

We begin Kabbalas Shabbos with Kapitel 95 in Tehillim, whose opening phrase is לִכְנֹן נִרְנָנָה לְה'. The subject of this kapitel is the cheit of the meraglim, and the Alshich goes through it line by line and explains that these were Moshe Rabbeinu's parting words to those who died in the Midbar and were not zocheh to enter Eretz Yisrael.

It was to them that Moshe Rabbeinu said, "לִכְנֹן נִרְנָנָה לְה' — don't worry, although you're not zocheh now to sing to Hashem in Eretz Yisrael, le'asid lavo we will be together once again.

The Dor Hamidbar replied, "בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה" — maybe we can do teshuvah and go into Eretz Yisrael.

Moshe Rabbeinu answered no, and that's how the kapitel ends: אָשֶׁר... אָקוּט בְּדוֹר... אָשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאֶפְי אִם יִבְאוּ אֶל מְנוּחָתִי.

WHY IS THIS THE OPENING OF KABBALAS SHABBOS?

The Gemara (Sanhedrin 104b) teaches that on the night when Klal Yisrael cried after accepting the lashon hara of the meraglim and refused to enter Eretz Yisrael, Hakadosh Baruch Hu said: אתם בכיתם בכיה של חנם ואני אקבע לכם בכיה לדורות. In other words, the gezeirah that resulted from the cheit hameraglim was not only that the generation would not enter Eretz Yisrael. Rather, the churbanos, and the long, bitter galus that we are still experiencing today also stem from that cheit.

The Brisker Rav (Parshas Shelach) cites an insight from the Raavad regarding the following teaching of the Toras Kohanim, on the passuk אָשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאֶפְי אִם יִבְאוּ אֶל מְנוּחָתִי.

The Toras Kohanim says that the shevuah that Hakadosh Baruch Hu made that Klal Yisrael would not come to His resting place — אִם יִבְאוּ — had a limit, since it depended on Divine anger: אָשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאֶפְי. As long as this anger exists, the shevuah remains in force; once the anger dissipates, the shevuah is nullified, and Klal Yisrael will be brought to the menuchah of Hakadosh Baruch Hu.

Noting that we do not find that Klal Yisrael did teshuvah during their years in the Midbar, the Raavad explains that this passuk is referring to our current galus, which is a continuation of the gezeirah that was made due to the cheit of the meraglim.

Another passuk in this kapitel tells us that during galus, we should not be stubborn and תַּעֲיִ לֵב, like the Dor Hamidbar: אֶל תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶּם כְּמִרְיָה. They did not have the zechus to do teshuvah and remove the Divine anger — but we do.

So this entire kapitel, although it discusses the cheit of the meraglim, is really a message to us in galus, informing us that we have the opportunity to do teshuvah, remove the Divine anger, and merit the geulah sheleimah.

YEARNING FOR CHEMDAH

Now, since this kapitel is said as part of Kabbalas Shabbos, it must be connected to Shabbos. Shabbos must have the ability to bring us to teshuvah, and awaken within us the yearning to become close to Hakadosh Baruch Hu and emerge from this galus.

Another passuk in Tehillim says that Klal Yisrael rejected Eretz Yisrael, which is called eretz

chemdah: וַיִּתְאַסּוּ בְּאֶרֶץ חֲמֹדָה.

The Vilna Gaon (Aderes Eliyahu, Bereishis) explains the difference between the terms tov and chemdah: Tov refers to physical pleasure, whereas chemdah refers to spiritual pleasure.

The reason Klal Yisrael rejected Eretz Yisrael is because they did not long for the madreigah of chemdah; they were satisfied with tov.

The Gaon explains that the six weekdays are called tov, while Shabbos is called chemdas hayamim. Chemdah is always six times greater than tov; that's why the gematria of 102 (נחמד) is six times that of טוב (17) – נחמד – (17) referring to Shabbos, the chemdas hayamim.

On Shabbos, everything can become a spiritual pleasure, bringing us greater connection to ruchniyus. Therefore, it is specifically on Shabbos that a person can rise above and nullify all of Olam Hazeh, as he recognizes the value of closeness to Hakadosh Baruch Hu and experiences true spiritual delight.

I saw a beautiful idea in Sefer Hachaim, written by the brother of the Maharal. In Chelek Parnassah V'Chalkalah (ch. 6), he writes that Hakadosh Baruch Hu gave us the extraordinary gift of Shabbos, out of His love for us, in order to remove all doubt from our hearts.

Today, we have no Beis Hamikdash, no nevuah, no ruach hakodesh, no open miracles. And we may have doubts. But Hakadosh Baruch Hu arranged that immediately when Shabbos arrives, every Yid feels uplifted and experiences the special joy of Shabbos. As soon as Shabbos begins, right from when we begin to say לִכְנֹס נִרְנְנָה, we feel an ohr, the מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אֲוֶר לְיִהוּדִים of Shabbos. We can sense the עֵץ וְחֵדָּה בְּמִקְוָמוֹ.

The Sefer Hachaim adds that this spark of light

and joy unquestionably comes from the very place from which nevuah emanates, and this demonstrates that although we are in galus, living in impure lands, Hakadosh Baruch Hu did not abandon us or withhold His kindness from us, for He grants us His Divine light every single Shabbos. That is what gives us the strength to endure this long, bitter galus. Shabbos is our resting place.

A similar idea appears in the sefer Menuchah U'Kedushah, written by a talmid of R' Chaim Volozhin. In Sha'ar Hatefillah, he writes that we sit in darkness, with nothing to illuminate our eyes; we have no Beis Hamikdash, and none of its klei kodesh. What do we have? Hakadosh Baruch Hu, in His kindness, left us with the Torah and with Shabbos, through which to kindle our neshamos.

Through the special day of Shabbos, a person feels extraordinary simchah, and can experience hashra'as haShechinah even without special kavanos. That is Hakadosh Baruch Hu sending us sparks of kedushah and ohr, which demonstrates that the Shechinah is still with us.

When a person appreciates the chemdah of Shabbos, he can elevate himself and realize that everything in Olam Hazeh – as tov as it appears – is nothing compared to the true tov that we will experience with the geulah sheleimah and the rebuilding of the Beis Hamikdash.

THE WEEKLY STATION

In Kabbalas Shabbos, before Lecha Dodi, we recite Ana B'Koach, which is a very lofty tefillah. It contains forty-two words, corresponding to the Shem Mem-Beis of Hakadosh Baruch Hu. Why do we say this tefillah as part of Kabbalas Shabbos?

Last week's parshah, Parshas Masei, listed

the forty-two masa'os in the Midbar, and the meforshim explain that these correspond to the Shem Mem-Beis of Hakadosh Baruch Hu. For this reason, writes the Magen Avraham, one should not interrupt the reading of the forty-two masa'os. They are all read in one aliyah.

All of those masa'os were according to Hashem's word: **עַל פִּי ה' יִהְיוּ וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ**.

Rabbosai, I was thinking that every single week is a masa. The six weekdays are the **וַיִּסְעוּ**, and when Shabbos arrives, that is the **וַיָּהֲנוּ**.

Every Shabbos is another station at which to rest, another **וַיָּהֲנוּ**. Therefore, when Shabbos arrives, we say Ana B'Koach, corresponding to the Shem Mem-Beis, marking another small masa in our journey through galus. There's a long **וַיִּסְעוּ** until the geulah, with many travels, but there are stations along the way, every Shabbos Kodesh.

The Ana B'Koach recited at the beginning of Shabbos corresponds to the **וַיָּהֲנוּ**, which in turn corresponds to the Shem Mem-Beis upon which the forty-two masa'os were based.

This Shabbos is Shabbos Chazon, and the Chassidishe sefarim, including the Oheiv Yisrael and the teachings of R' Levi Yitzchak, explain that Shabbos Chazon is the most lichtige Shabbos of the entire year. The **אור לַיהוּדִים** is at its peak on Shabbos Chazon. That's because the darker it is, the brighter the light shines. A candle illuminates much more powerfully when the darkness intensifies.

The ohr of Shabbos implanted in every Shabbos, as described by the Sefer Hachaim and Menuchah U'Kedushah, shines throughout the year, but on Shabbos Chazon, which occurs in the midst of the extreme darkness of the Nine Days, a

person can connect to it even more deeply. He can truly appreciate the beauty of Shabbos and the chemdah of Shabbos, and feel a genuine yearning for the rebuilding of the Beis Hamikdash and the arrival of the geulah.

May we all be zocheh to that soon.

כוס תנחומים
הגאון הרב אשר אריאלי שליט"א

יושב שבעה על פטירת אחותו
הננו שולחים את תנחומינו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר
אבלי ציון וירושלים

This week's
Bishvilei Haparsha
is sponsored by:

